

دانش‌های زیان و ادب

نکته اول: زمان فعل

نکته ۱: هر فعل چهار ویژگی دارد.

الف) انجام گرفتن کار یا داشتن و پذیرفتن یک حالت

ب) شخص

ت) شمار (مفرد یا جمع بودن)

د) زمان (گذشته - حال - آینده)

نکته ۲: یکی از ویژگی‌های فعل آن است که زمان را نشان می‌دهد یعنی مشخص می‌کند که فعل در چه زمانی اتفاق افتاده است یا اتفاق می‌افتد.

نکته ۳: زمان‌های فعل عبارتند از: الف) گذشته (ماضی)

ب) حال (مضارع)

ج) آینده (مستقبل)

مثال:

فرصت‌ها چه بی‌رحمانه زود گذشت. (فعل گذشته)

بوی بهشت می‌شوم از صدای تو. (فعل حال)

روزی او خواهد آمد. (فعل آینده)

نکته دوم: قالب شعری قطعه

نکته ۱: «قطعه» یکی از قالب‌های شعری است که شاعران در آن به بند و اندرز و مسائل اخلاقی و اجتماعی یا مدح و هجو می‌پردازند.

نکته ۲: قطعه‌ها در قالب شعری «قطعه» فقط در پایان بیت‌ها (در پایان مصراع‌های زوج) می‌آیند.

نکته ۳: از میان شاعران زبان فارسی، اتوری، ابن یسین و پروین اعتصامی بیش از شاعران دیگر به این قالب شعری پرداخته‌اند.

مثال:

دانی که را سزد صفت پائی؟

آن کتاو وجود پاک نیلاید

تا خلق ازو رسند به آسایش

هرگز به عمر خویش نیاساید

تا دیگران گرمه و مسکنند

بر مال و جاه خویش نیفزاید

مردم بدین صفات اگر پایی

گر نام او فرشته نهی شایید

(پروین اعتصامی)

ای عبید این گل صد برگ بر اطراف چمن

هیچ دانی که سحرگاه چرا می‌خندد

بسا وجود گسره‌ی غنچه و نسگی دل او

حکمتی هست نه از باد هوا می‌خندد

چون نبات فلک و کنار جهان می‌بیند

به بقای خود و بر غفلت ما می‌خندد

(عبید زکاتانی)

واژه‌هایی که از نظر املا و معنا مهم‌اند:

«چادریه - غرق - تأثیر - غرور - بی‌ظنیر - رزق - مراقبت - تحسین - نواغ - صبر و طاقت - فراغت - پروفیسور - تلاوت - امورقن - معتقد - دل‌بستگی -

آراسته - رهگذران - زمزمه - لبریز - رزمندگان - صالح - محفل - مجوز - محبوب - حریر - دلاویز - عبرت - مفتخر»

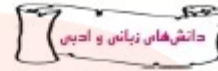
تاریخ ادبیات

نیما یوشیج (علی اسفندیاری) شاعر، نویسنده، منتقد و نظریه‌پرداز ادبی معاصر. او بنیان‌گذار شعر نو است و به همین سبب از او به عنوان پدر شعر نو یاد می‌شود.

مای دارس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

تکسی اول: حروف اضافه و متمم

تکسی ۱: حروف اضافه عبارتند از: «از، به، با، بر، برای، از برای، بهر، از بهر، بی، جز، چون (به معنی مثل و مانند)، مانند، مثل، ...»

تکسی ۲: حرف اضافه نشانه‌ای است که پیش از متمم می‌آید.

تکسی ۳: متمم به معنای کامل کننده و تمام کننده معناست.

در واقع «متمم» توضیحی درباره‌ی فعل می‌دهد و معنی آن را کامل می‌کند.

تکسی ۴: کلمه یا گروه کلمه‌ی پس از حروف اضافه «متمم» نامیده می‌شود.

مثال: مهناز یک کتاب به دوستش هدیه داد.

حرف اضافه متمم

«برگ درختان سبز در نظر هوشیار هر ورقش دقتری است معرفت کردگار»

حرف اضافه متمم

تکسی دوم: جایه‌جایی واژه‌ها در شعر و نثر ادبی

در شعر و نثر ادبی واژه‌ها جایه‌جا می‌شوند. برای زیبایی و تأثیرگذاری بیش‌تر و همچنین به جهت حفظ وزن و آهنگ.

در بازگردانی به نثر ساده و روان، هم معنای شعر را بهتر و دقیق‌تر می‌توان متوجه شد هم می‌توان به‌درستی نقش دستوری واژه‌های یک شعر را تشخیص داد.

مثال: نگرده شاتک بی بن برومند. شاتک بی بن برومند نگرده.

اگر چشم داری به دیگر سرای. اگر به سرای دیگر چشم داری.

واژه‌هایی که از نظر املا و معنا مهم‌اند:

«جرئت - گیتی - حیز - برزن - دمساز - هجوم - فته - پرومند - ازبهر - اولیا - مستجاب»

پروین اخصامی، از شاعران مشهور معاصر است.

دیوان پروین شامل مثنوی‌ها، قصاید و قطعات بسیار دل‌نشین است. او بیش‌تر قطعات خود را به‌صورت گفت و گو سروده که در اصطلاح ادبی به آن «مناظره» می‌گویند.

یاقزید بسطامی، ملقب به «سلطان العارفین» از بزرگان و عارفان قرن سوم هجری است.

کتاب پستان العارفین، به احتمال فراوان در حدود نیمه‌ی دوم قرن پنجم نوشته شده‌است. موضوع این کتاب درباره‌ی کرامات ده نفر از زاهدان معروف است و همچنین درباره‌ی بعضی از آیات قرآن.

مای درسی

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir